

NOTAT

KUNDE / PROSJEKT Bergmesteren Raudsand AS – Mottaksanlegg for farlig avfall	PROSJEKTLEDER Rune Hovda	DATO 27.06.2017
PROSJEKTNUMMER 29569001	OPPRETTET AV Jannike Gry B. Jensen	REV. DATO

DISTRIBUSJON:	FIRMA	NAVN
TIL:	Bergmesteren Raudsand	Keith Roebuck
KOPI TIL:	Veidekke	Tore Frogner

Utslippsvann – input til spredningsanalyse

Notatet gir et overordnet estimat på forventede utslippsvolumer, innhold/konsentrasjoner, samt generelle betraktninger.

Volumer

Sweco har gjort en massebalanse for prosessanlegget, som viser et overskudd av vann fra våt-prosess (med avvanning) på i størrelsesorden 140.000 m³/år. Dette estimatet innehar stor usikkerhet, spesielt knyttet til forbruk/mottak av knust betong og kalkslurry, og dettes vannbehov i prosessen.

Årlig nedbør er beregnet til ca. 160.000 m³/år.

Basert på Norconsults anslag om innlekkasje pr. fjellhall på 1,4 L/s, gir dette et årlig bidrag på ca. 45.000 m³/år pr. fjellhall.

Med to fjellhaller pr. år, blir det totale overskuddet av vann som må renses og slippes ut til sjø på i størrelsesorden **400.000 m³/år**.

Ved åpning av flere samtidige fjellhaller, kan bidraget herfra øke, og dermed behovet for utpumping. Tiltak kan være å tett sprekkesoner ved etablering av hallene. Det er også knyttet noe usikkerhet til om innlekkasjetallet faktisk er så høyt som 1,4 L/s.

Vannrenseanlegg

For referanseanlegget på Langøya, benyttes det noe kalk for pH-justering sammen med fellingskjemikalier, slik at man får optimal felling i et sedimenteringsbasseng. Videre passerer vannet gjennom sandfilter og så kullfilter, før det pH-justeres med syre før overvåking/prøvetaking og utslipp på dypt vann i sjø.

Andre type rensearrangementer kan inneholde sykloner/sentrifuger for utfelling av partikler, andre typer filtre (f.eks. fiber), osmose, ionebytting m.m.

Design utslippsarrangement

Utslipp av overskuddsvann bør ikke skje i overflaten, men i et såkalt dykket utslipp, f.eks. på ca. 30 m. Det er naturlig å tenke seg et rør rett ut fra vannrenseanlegget, men spredningsanalysen

bør gi svar på hvor det er best å slippe ut ved Raudsand (hvilket dyp og punkt), og også i hvilken hastighet (dvs. hvilken rørdimensjon).

Innhold

Utslippsvannet, etter rensing, vil fortsatt inneholde mindre mengder tungmetaller, nitrogen og salter, samt organiske miljøgifter.

Saltinnholdet er relativt høyt, avhengig av innblandingen av regnvann, men antas å være i størrelsesorden som sjøvann.

Utslipp og krav fra referanseanlegget på Langøya (www.miljostatus.no):

Utslippskomponent	Utslipp (kg), gj.snitt seneste år	Utslippsgrense konsesjon	
		Konsentrasjon, mg/L	Maksimalt årlig utslipp, kg/år
Antimon (Sb)	60		
Arsen (As)	2	0,03	15
Barium (Ba)	700		
Bly (Pb)	2	0,03	15
Cyanid totalt (CN-tot)	1,7		
Dioksinekvivalenter	0		
Jern (Fe)	40		
Kadmium (Cd)	3	0,03	8
Kobber (Cu)	3		
Krom (Cr-total)	0,7	0,03	15
Kvikksølv (Hg)	0,02	0,008	0,4
Mangan (Mn)	500		
Molybden (Mo)	300		
Nikkel (Ni)	6	0,07	25
Nitrogen (N-tot)	40 000	140	73 000
PCB	0,002		
PAH	0,2	0,003	1,5
Sink (Zn)	10		
Tallium (Tl)	0,15		
Tinn (Sn)	1,1		
Titan (Ti)	0,2		
TBT	0,004		
Vanadium (V)	3,5		
PFOS	*	70**	0,05
PFOA	*	20**	0,015
6:2 FTS	*	20**	0,015

* Ikke rapportert

** ng/L

Temperaturen på utslippsvannet vil sannsynligvis være relativt stabil, da det er planlagt et relativt stort buffermagasin for overskuddsvann inne i fjell, som tar imot både overskuddsvann fra prosess, innlekket vann fra fjellhaller og nedbør på fast dekke på anleggsområdet. Det antas at vanntemperaturen vil være i størrelsesorden 15 °C (10-20 °C avhengig av årstid).

Kommentar

I tillegg kommer vannet fra de gamle gruvene (ca. 110.000 m³/år), som ikke er tatt med i regnskapet eller vurderingene. Dette vannet inneholder en del ammonium og fluorid; årlige bidrag for nitrogen er ca. 5,5 tonn.